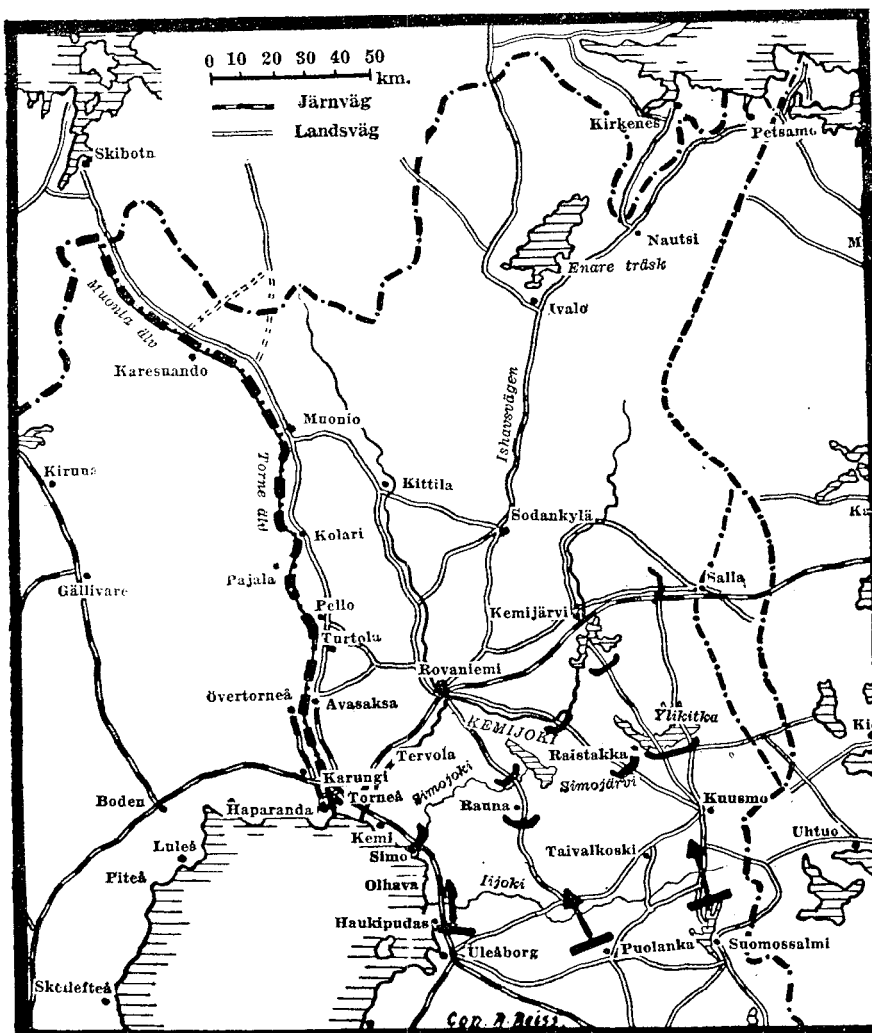

Tysk-finska kriget börjar

Den finska uppmarschen mot de femtiotal tusen tyskar som i Nordfinland brännande och förödande dra sig tillbaka mot den sedan mer än en månad förberedda försvarslinjen öster om Kemi älv synes nu vara avslutad och man kan snart vänta rapporter om större strider. Det synes inte råda något tvivel om att finnarna lämna ta sin förpliktelse att fördriva eller avvärja de tyska trupperna på blodigt allvar. Det främsta finska målet är, som tidigare framhållits i en MT-rapport från svensk-finska gränsen, att åter skaffa sig kontroll över järnvägs- och landsvägsförbindelserna med Sverige längs Bottniska viken. Men just längs kustvägarna synes det uppehållande tyska försvaret i form av brosprängningar och vägmineringar vara segast. De finska truppernas specialitet är emellertid att ta sig fram i terräng och längs småvägar, och fast höstregnen nu göra det ytterst svårt att operera utanför det ytterst gleša vägnätet i de nordfinska skogsbygderna, få nog tyskarna vara beredda på överraskningar.

Enligt senast ingångna meddelanden ha finnarna vid kusten tills vidare fått göra halt vid Iijoki 94 kilometer sydost om Kemi, där järnvägs- och landsvägsbroarna över den ganska breda älven blivit sprängda. Drygt 60 kilometer österut inåt land opererar emellertid en motoriserad finsk kolonn, vilken utgått från Kajana och över Pudasjärvi redan synes ha passerat det 22 kilometer nordväst om denna kyrkby belägna Ritva. Härifrån fortsätter huvudvägen rakt norrut till Ranua, vars befolkning i dagarna överförs till Haparanda, och vidare till Rovaniemi. Sannolikt förfölja en del av de finska trupperna de tyska säkringsstyrkorna norrut 50 kilometer till trakten av Rana, där det första allvarliga tyska motståndet kan väntas. Men från vägskalet vid Ritva leder också en väg österut 90 kilometer till Kuivaniemi, som torde utgöra den tyska Kemilinjens förankring vid Bottenhavet. Och längs den är det möjligt att finska styrkor göra ett snabbt svep för att fånga de tyska styrkor som fortfarande befinna sig på reträtt norrut längs kusten och ännu inte hunnit söka skydd bakom Kemilinjén.

En tredje finsk kolonn, också utgående från Kajana, har över Suomussalmi med sin högra flygel ryckt fram längs huvudvägen mot Kuusamo, men en annan avdelning, som följer vägen längre västerut över Taivalkoski, synes hota att ta det starka tyska spärr-

Pilarna markerar finnarnas framrykning.

längs vägarna fara att en efter en omringas och förintas.

Sverige kommer, som förut framhållits i MT:s rapporter från svensk-finska gränsen, otvivelaktigt att få nära kännning med det finsk-tyska kriget, då detta når Tornedalen. Måste tyskarna uppges Kemilinjén, komma de nära Bottniska viken stående trupperna att över Torné och längs nedre Tornedalen söka sig upp mot Muonio. Man måste

räkna med att strömmen av tyska desertörer till Sverige då kommer att öka starkt, om inte rent av hela förband gå över gränsen för att bli internerade. Tvingas tyskarna uppges Rovaniemi, kommer en ännu större ström av tyskar att uppe vid Muonio och kanske också längre söderut i Tornedalen vid Kolari, Pello och Övertorneå söka sig fram till svenska gränsen.

N. H—y.

försvaret vid Ylikitka — där vägarna från Kuusamo till Rovaniemi och Kemijärvi passera en bred sjö — i flanken. Här är det möjligt att finnarnas förmåga att ta sig fram i terrängen väster om den tyska spärren kommer att medföra en mottibildning och det i samverkan med — ryssarna. Från öster och norr hotas nämligen den tyska försvarslinjen Ylikitkasjön — Salla av från Klestinki och Ylikurti framryckande ryska stridskrafter. Tyskarna ha emellertid möjligheter att på detta frontavsnitt i tid dra sig tillbaka till en bakre linje, vilken i stort sett torde följa Kemiälvens bäge från Pekkala, 60 km. öster om Rovaniemi till Kemijärvi, som ligger 75 km. nordöst om denna det finska Lapplands huvudstad.

Säkerligen komma tyskarna att särskilt envist försvara vägarna från Rana och Ylikitkasjön till Rovaniemi, likasom vägen till Rovaniemi från Salla över det från vinterkriget ryktbara Märkäjärvi. Ett finskt eller ryskt genombrott längs någon av dessa vägar till Rovaniemi skulle nämligen hindra de övriga tyska försvarsgruppernas reträtt över denna knutpunkt för finska Lapplands vägnät.

Blir den tyska Kemilinen genombruten i Rovaniemitrakten, återstår för generalöverste Rendulics trupper intet annat än att så gott de förmå dra sig tillbaka dels norrut längs Ishavsvägen mot det till Sovjetunionen avträdde Petsamo, där det främst blir ryssarnas sak att söka likvidera dem, dels längs vägen från Rovaniemi till Muonio och vidare längs övre Tornedalen till Skibotn i Norge. Det är likväl inte antagligt att de fullständigt komma att utrymma Nordfinland efter en reträtt från Kemilinen. På Ishavsvägen kunna de på den 165 kilometer långa sträckan mellan Sodankylä i söder och Ivalo i norr ordna ett elastiskt spärrförsvar av den enda framkomliga vägen till Petsamo. Och vid Muonio invid svenska gränsen, 260 km. norr om Haparanda, kunna de också effektivt spärra vägen till Skibotn i Norge.

När kölden och snön komma om en eller annan månad, bli tyskarnas möjligheter att upprätthålla ett främst på vägspärrar baserat försvar likväl avsevärt mindre. Så snart finska skidtrupper kunna börja operera vid sidan av vägar, löpa de tyska fasta punkterna